

Фізична культура, фізичне виховання різних груп населення

УДК 37.037

Андрій Бухвал,
Оксана Самчук

Стан здоров'я студентів вищих навчальних закладів

Волинський національний університет імені Лесі Українки (м. Луцьк)

Постановка наукової проблеми та аналіз останніх досліджень і публікацій. Згідно з вимогами сьогодення фізичне виховання в навчальних закладах різного рівня є невід'ємною складовою частиною формування загальної й професійної культури особистості, збереження та зміцнення здоров'я, організації та забезпечення здорового способу життя, підвищення фізичних і функціональних можливостей організму, створення умов для продовження активного творчого довголіття.

Несприятлива екологічна ситуація та інші стресогенні фактори, пов'язані з екологічною, економічною й політичною нестабільністю в нашій державі, негативно впливають на організм молоді людини, змушеної витримувати значні психофізичні навантаження [1].

Саме тому останніми роками простежується тенденція до зниження середньої тривалості життя чоловіків і жінок в Україні, яка на 10–15 років менша, ніж у США, Японії, Франції й інших економічно розвинених країнах світу [5]. Засвідчено стійке погіршення стану здоров'я студентської молоді. Виявлено збільшення захворювань серцево-судинної, нервової, травної, ендокринної систем, порушення опорно-рухового апарату та функції зору, зниження рівня фізичної підготовленості й морфологічного стану [2; 4; 7].

Серед найважливіших причин погіршення епідемічної ситуації захворювань студентів фахівці виділяють такі [3]:

- негативний вплив соціально-економічних умов;
- шкідливі звички;
- неякісне харчування;
- забруднення навколишнього середовища;
- пізні звернення за медичною допомогою;
- алергічні та запальні процеси.

Кількість захворювань серед молоді зросла на 30 %. Це обумовлює пошук оптимальних варіантів роботи кафедр фізичного виховання із застосуванням таких методів і засобів, які б викликали найбільшу зацікавленість серед студентів та ефективно сприяли покращенню їхніх фізичних характеристик [6].

Завдання дослідження – проаналізувати результати медичних обстежень студентів перших курсів Волинського національного університету імені Лесі Українки.

Виклад основного матеріалу дослідження. У процесі роботи ми вивчали стан здоров'я студентів перших курсів ВНУ ім. Лесі Українки протягом останніх двох (2007/2008, 2008/2009) навчальних років. За результатами медичних обстежень на початку 2008/2009 навчального року найбільший відсоток патологій у стані здоров'я виявлено на економічному факультеті. Серед обстежених 56 студентів у 47 (78,6 %) спостерігається порушення стану здоров'я. В минулому навчальному році (2007/2008) серед обстежених 95 осіб 1-го курсу цього ж факультету у 47 (49,5 %) виявлено захворювання. Значна частка першокурсників має по декілька захворювань. Отже, у 2008/2009 навчальному році показник захворювань серед першокурсників зазначеного факультету зріс на 29,1 % порівняно з 2007/2008 навчальним роком.

Великий відсоток захворювань серед студентів інституту мистецтв. У 29 (69 %) із 42 обстежених осіб виявлено ті чи інші патології в стані здоров'я (табл. 1).

Таблиця 1

Результати обстежень студентів першого курсу ВНУ імені Лесі Українки на початку 2008/2009 н. р.

Факультет, інститут	Усього студентів	Оглянуто студентів	%	Виявлено захворювань	%
Історичний	180	173	96,1	123	71,0
Інститут соціальних наук	101	72	71,3	25	35,0
Економічний	119	56	47,0	44	79,0
Юридичний	120	120	100,0	70	58,3
Романо-герман. філології	211	159	75,4	87	54,7
Педагогічний інститут	145	132	91,0	67	50,8
Психологічний	70	60	85,7	40	66,7
Географічний	176	140	79,5	76	54,3
Хімічний	72	69	95,8	32	46,3
Фізичний	47	30	63,8	15	50,0
Міжнародних відносин	95	86	90,5	43	50,0
Філологічний	129	116	89,9	56	48,2
Математичний	115	95	82,6	52	54,7
Біологічний	71	71	100,0	47	66,2
Інститут мистецтв	64	42	66,0	29	69,0

Не кращі показники й серед студентів психологічного факультету. Із 60 обстежених у 40 (66,7 %) виявлено захворювання. Порівняно з 2007/2008 навчальним роком на цьому ж факультеті відсоток захворювань обстежених першокурсників збільшився в 3,4 раза.

На біологічному факультеті показник захворювань серед першокурсників зріс на 14,5 %. Значна частка порушень у стані здоров'я серед обстежених спостерігається на факультеті романо-германської філології (54,7 %), географічному (54,3 %) та математичному (54,7 %) факультетах.

Порівняльна характеристика патологій у студентів 1-го курсу протягом останніх двох років навчання засвідчує явну тенденцію зростання захворюваності серед студентської молоді.

За результатами медичного огляду першокурсників 2007/2008 навчального року найбільший відсоток захворювань виявлено на біологічному (51,7 %), економічному (49,5 %), філологічному (43,8 %) факультетах та факультеті міжнародних відносин (45,3 %).

Найменший відсоток спостерігався на фізичному (11,6 %) й психологічному (19,7 %) факультетах. Потрібно зазначити, що в статевій структурі спеціальної медичної групи переважають жінки.

Найбільший відсоток серед захворювань складають патології серцево-судинної системи (23,9 %), опорно-рухового апарату (17,4 %) та шлунково-кишкового тракту (16,3 %). Зокрема, серед хвороб серцево-судинної системи переважає вегетосудинна дистонія за гіпотонічним, гіпертонічним та змішаним типом, а також нейроциркулярна дистонія за кардіальним і змішаним типами. Серед хвороб опорно-рухового апарату найпоширенішими є сколіози, серед шлунково-кишкового тракту – хронічний гастрит та хронічний холецистит.

Менше випадків захворювань у першокурсників спостерігається в нервовій, сечовивідній, дихальній системах. Незначна частка гінекологічних, хірургічних та хвороб шкіри (рис. 1).

Серед патологій ендокринної системи значне місце займає дифузний зоб I ступеня. Спостерігається також ожиріння, цукровий діабет, гіпоплазія щитовидної залози.

Аналізуючи результати обстежень студентів протягом двох останніх років, можна говорити про незначну відмінність установлених діагнозів. У 2008/2009 навчальному році виявлено на 8,2 % більше хвороб серцево-судинної системи; на 8,5 % – захворювань зору; на 2,2 % – лор-органів. У 2007/2008 навчальному році спостерігалось більше захворювань нервової системи, опорно-рухового апарату, хвороб крові, нирок. Загалом серед порушень здоров'я значно домінують хвороби опорно-рухового апарату, серцево-судинної системи, шлунково-кишкового тракту та ендокринні захворювання.

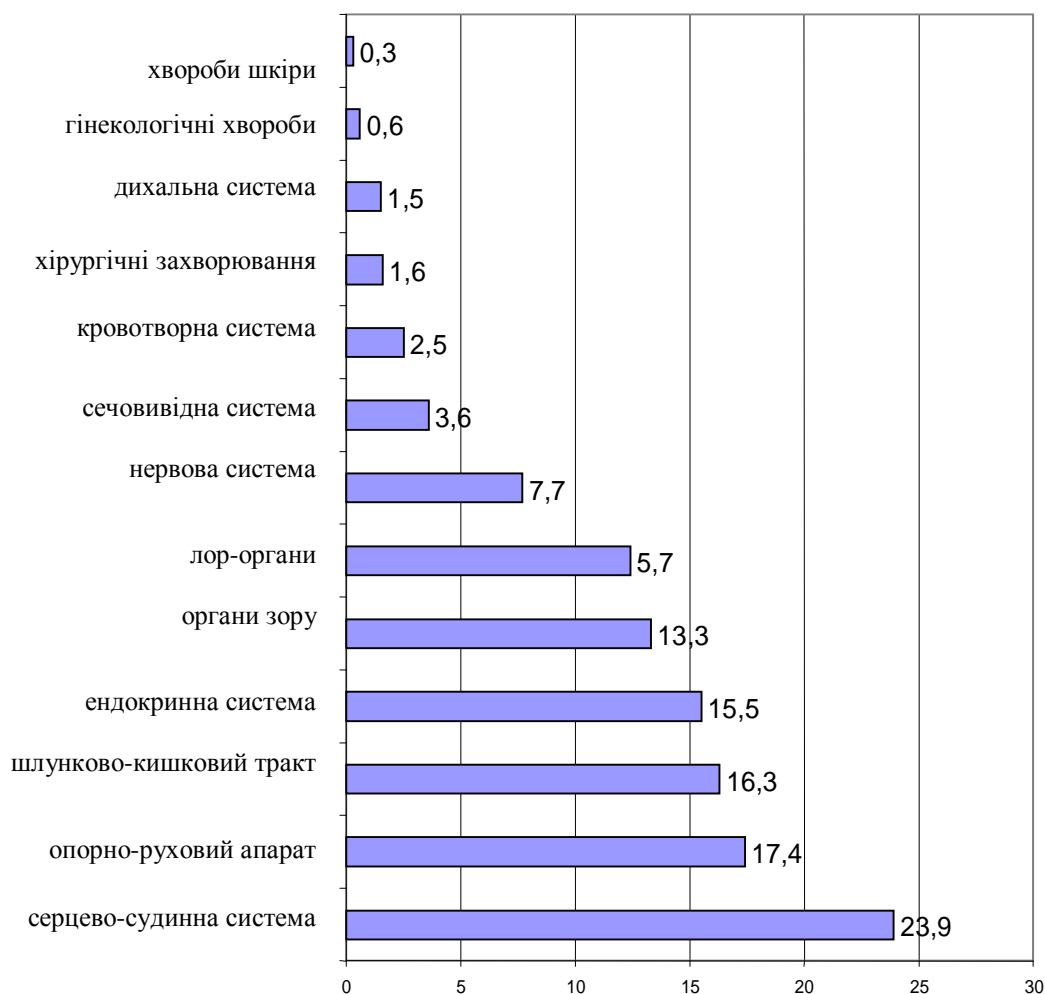

Рис. 1. Структура захворювань студентів 1-го курсу 2008/2009 навчального року, %

Висновки. За даними ряду науковців і практиків, стан здоров'я студентської молоді з кожним роком погіршується. За час навчання у вищому навчальному закладі кількість студентів основної медичної групи скорочується, натомість збільшується кількість студентів підготовчої та спеціальної медичних груп.

Серед обстежених студентів 1-го курсу 2008/2009 навчального року кількість основної групи становила 60 %, підготовчої – 13,7 %, спеціальної – 20,3 %, звільнених від занять – 6 %.

Перспективи подальших досліджень. Надалі ми плануємо розробити систему оздоровчих засобів і виявити її вплив на підвищення фізичного стану студентів спеціальної медичної групи.

Література

1. Белагуров Л. Особенности учебного процесса со студентами в группах лечебной физической культуры в Донецком национальном университете / Л. Белагуров, В. Браславский // Здоров'я і освіта : проблеми та перспективи : III Всеукр. наук.-практ. конф. – Донецьк : [б. в.], 2004. – С. 66–71.
2. Довженко Л. Фізична підготовленість студентів з різним рівнем соматичного здоров'я / Л. Довженко // Молода спортивна наука України : зб. пр. з галузі фіз. культ. та спорту. – Вип. 9. – Т. 4. – Л. : ЛДІФК, 2005. – С. 139–144.
3. Дрозд О. В. Фізичний стан студентської молоді України та його корекція : автореф. дис. ... канд. наук з фіз. вих. і спорту / О. В. Дрозд. – Луцьк, 1999. – 21 с.
4. Кліш І. С., Митчик О. П., Карабанов А. Г. Використання комплексних видів гімнастики в програмі спеціального медичного відділення : метод. рек. / І. С. Кліш, О. П. Митчик, А. Г. Карабанов. – Луцьк : [б. в.], 2007. – 55 с.
5. Сітовський А. М. Лікувальна фізична культура при захворюваннях серцево-судинної системи : метод. рек. / А. М. Сітовський. – Луцьк : [б. в.], 2003. – 64 с.

6. Тимошина И. Н. Показания и противопоказания по содержанию занятий по физической культуре в специальной медицинской группе / И. Н. Тимошина // Теория и практика физической культуры. – 2007. – № 4. – С. 65–67.
7. Череповська О. Питання стану фізичної підготовленості студенток Національного університету “Львівська політехніка” та проблеми диференціації заліку з предмета “Фізичне виховання” / О. Череповська // Фізичне виховання, спорт і культура здоров’я у сучасному суспільстві : зб. наук. пр. Волин. нац. ун-ту ім. Лесі Українки. – Луцьк : РВВ “Вежа” Волин. нац. ун-ту ім. Лесі Українки, 2008. – Т. 2. – С. 283–286.

Анотації

У статті проаналізовано результати медичних обстежень студентів 1-го курсу Волинського національного університету імені Лесі Українки. Висвітлено динаміку захворювань першокурсників протягом двох останніх (2008–2009) років.

Ключові слова: *студенти 1 курсу, медичне обстеження, результати, захворювання.*

Андрей Бухвал, Оксана Самчук. Состояние здоровья студентов высшего учебного заведения. *В статье проанализированы результаты медицинских обследований студентов 1-го курса Волынского национального университета имени Леси Украинки. Изложено динамику заболеваний первокурсников на протяжении двух последних (2008–2009) лет.*

Ключевые слова: *студенты 1-го курса, медицинское обследование, результаты, заболевания.*

Andrei Buchval, Oksana Samchyk. The Health of Students of Higher Education al Establishment. *The results of medical inspections of students of the 1st course of the Volyn National University named by Lesya Ukrainka are analysed in the article. It was expounded dynamics of diseases of freshmen during two last (2008–2009) years.*

Key words: *students of the 1st course, medical inspection, results, diseases.*